

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการขับเคลื่อนกระบวนการในการบริหารจัดการตามระบบและกลไกของภาครัฐโดยมีการขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยงานในด้านต่าง ๆ ซึ่ง หน่วยงานด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ช่วยสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานทางการปกครองขนาดเล็ก ๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยพื้นที่เหล่านั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้การบริหารและการปกครองที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่รัฐบาลเพียงแห่งเดียว ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องกระจายระบบงานให้มีลักษณะคล่องตัวและปรับตัวให้ยืดหยุ่น นั่นก็คือ การสร้างหน่วยงานปกครอง ที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันประกอบไปด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร อันมีฐานะเป็นนิติบุคคลดำเนินการปกครองตนเอง มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน มีอิสระในการบริหารงาน บริหารงานประมาณ รวมถึงการบริหารในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดทำบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเอง (สรญา ข้อเพชร, 2557, หน้า 154) ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยได้รับความสนใจมากขึ้นก็ด้วยสาเหตุหลายประการ ประการแรกคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างมากในด้านการให้บริการประชาชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยราชการส่วนกลางซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐให้สนับสนุนการกระจายอำนาจฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำกับดูแลการถ่ายโอนภารกิจ กำหนดเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากร และกำหนดให้หน่วยงานราชการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ปัจจุบันหน่วยงานราชการตระหนักถึงความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลายหน่วยงานได้ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมทำกิจกรรมเชิงบูรณาการหรือขอรับการสนับสนุน

จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประการที่สององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ทำงานใกล้ชิดกับประชาชน กิจกรรม และโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในแทบทุกด้าน ตั้งแต่โครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษา สาธารณสุข ด้านการจัดระเบียบสังคม ความสะอาดและความปลอดภัยของบ้านเมืองด้านเศรษฐกิจ และส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ประการที่สามการทำงานในยุคใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดหลักการประชาธิปไตย นักการเมืองท้องถิ่นต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน เกิดความรู้สึกที่ดีคือ บรรยากาศเป็นมิตรกับประชาชน การให้บริการของท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นผู้ซื้อบริการสาธารณะท้องถิ่น ประการที่สี่ มีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ และนวัตกรรมของการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นมากมายในทุกภูมิภาค นักการเมืองท้องถิ่นรุ่นใหม่ที่มีความรู้ดี และมีประสบการณ์ทำงานภาคธุรกิจมาก่อนสมัครรับเลือกตั้งเพิ่มขึ้น ในฝ่ายข้าราชการประจำของท้องถิ่นยุคใหม่ก็เช่นเดียวกัน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจำนวนมาก มีแนวความคิดใหม่ๆ ในการทำงานเชิงรุก ตั้งศูนย์บริการเพื่อให้ประชาชนติดต่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ได้โดยสะดวก เช่น การติดตั้งไฟฟ้าและประปาเป็นต้น (กาญจนา หิรัญเรือง, 2553, หน้า 2)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลระจิว อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานในกองคลัง ต้องทำหน้าที่ดูแล วางแผนการจัดเก็บภาษีรายได้ขององค์กร ได้สังเกตเห็นถึงปัญหาด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปตามระบบและเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อปรับปรุง และแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามนโยบายของภาครัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสนใจที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลระจิว อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้องการทราบถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลระจิว อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลระจิว อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลระจิว อำเภอกาฬิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
กระจิ๋ว อำเภอกาฬี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา คือ ประชากรผู้ที่ขึ้นทะเบียนภาษีบำรุงท้องที่และเป็น
เจ้าของที่ดิน ภาษีป้าย และ โรงเรือน โดยมาชำระภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว อำเภอกาฬี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 949 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว, 2562, หน้า 1-
300) โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วน
ตำบลกระจิ๋ว อำเภอกาฬี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมุ่งเน้นตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1 เพศ

2.1.2 อายุ

2.1.3 ระดับการศึกษา

2.1.4 สถานะภาพ

2.1.5 อาชีพ

2.1.6 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน

2.1.7 ประเภทการเสียภาษี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วน

ตำบลกระจิ๋ว อำเภอกาฬี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2.1 ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

2.2.2 ด้านบริการ

2.2.3 ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร

2.2.4 ด้านอัตรา/ประเภทภาษี

3. ขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย

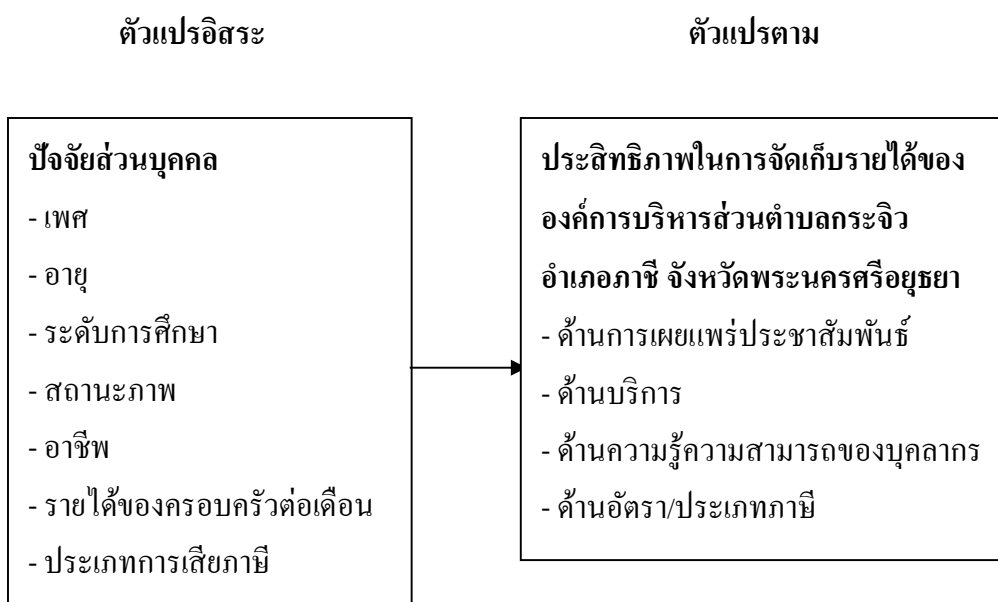
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเขตพื้นที่กองคลังขององค์การบริหารส่วน
ตำบลกระจิ๋ว อำเภอกาฬี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ขอบเขตเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามขอบเขตเวลา ตั้งแต่ เดือนมกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2562

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลกระโจ อำเภอกาฬ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามการศึกษาวิจัยของธรรมรัตน์ กิตติวิบูลย์ (2550, หน้า 54-61) ได้นำเสนอปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ 4 ประการ ซึ่งสามารถนำมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลกระโจที่แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋วในสังกัดเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บภาษี ในตำบลกระจิ๋ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายได้ของครอบครัวต่อเดือน หมายถึง รายได้ของประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนและเป็นเจ้าของที่ดินมาใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว

ประเภทการเสียภาษี หมายถึง ประเภทการเสียภาษี 3 ชนิด ได้แก่ ที่ดิน ป้าย และ โรงเรือน ซึ่งเป็นประเภทเกี่ยวกับข้อตกลงในการเสียภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ หมายถึง ประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดเก็บรายได้ของประชากรที่มาชำระภาษีที่ดิน ป้าย โรงเรือน ในตำบลกระจิ๋ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ด้านบริการ ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร และด้านอัตรา/ประเภทภาษี มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง เป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในการบริการประชาชนของฝ่ายกองคลังในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว

ด้านบริการ หมายถึง เป็นการบริการของเจ้าหน้าที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลให้กับประชาชน ในการอำนวยความสะดวก ด้านการให้บริการของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในองค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว

ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร หมายถึง การให้ความรู้และคำแนะนำกับประชาชน ที่เข้ามาใช้บริการในองค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋ว

ด้านอัตรา/ประเภทภาษี หมายถึง การกำหนดอัตราภาษีเป็นไปตามระเบียบขององค์การบริหารส่วนตำบลกระจิ๋วในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มาเสียภาษี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตำบลกระจิ๋ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ตำบลกระจิ๋ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น